

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația
PIAȚA LIBERTĂȚII BRĂȘOV
Tel. fon. 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunțuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Fără o presă națională cinstită și democratică, un popor nu va da niciodată măsura însușirilor lui culturale și politice. E' ca și cum ar grai prin gura străinului.

UNDE'S AI NOȘTRI?

de dr. Sucu Sibianu.

S'au ținut acum câteva zile în 20 și 21 Septembrie, în cel mai admirabil loc sportiv din țară și — considerându-se Braşovul nostru după Salzburg și Heidelberg, ca unul din cele mai pitorești orașe ale Europei — în unul din cele mai frumoase locuri sportive de pe Continent niște concursuri de atletică ușoară de toată lumea pentru câștigarea cupei „Principele Carol”. Bine organizate ca tehnică de cercurile militare în frunte cu dnl Col. Bădescu și Ignătescu, așa numai după cum armata poate să organizeze ceva când e vorba de ordine, punctualitate și sistem, terenul sportiv desăvârșit amenajat în acest colț de o nespusă bogăție a naturii: Valea Celății, prestațiunile făcute de diferitele societăți sportive extrem de lăudabile apropiindu-se pericolos nu numai de recordurile țării ci și de recordurile mondiale și — totuși publicul român brașovean nu s'a ardat de loc, excelând prin un grozav indiferentism, deși ziua de 21 Septembrie cădea într-o Duminică de toamnă, de o strălucitoare frumoasă.

Chiar zilele acestea citeam într'un număr recent, No. 23 din marea revistă medicală franceză „Presse médicale” câteva rânduri foarte instructive din pana celui mai reputat medic colonial francez Pierre Bonette, care face o comparație scurtă între francezii și englezii din Colonii în următorii termeni:

„La 5 oare seara englezul își părăsește biroul său și încalcă pe bicicletă pentru a juca Tennis sau Croquet, amenajate de cele mai multe ori la marginea orașelor, iar francezul pentru a se așeza pe un scaun și mai comod din cafenea decât scaunul din biroul său.

„Primul e vesel, svelt și elastic, celălalt morocănos, greoi și anchilozat. La 45 de ani englezul încă tot mobil, elegant, lejer și ușurel continuă să joace tenis sau croquet, iar francezul abia își mai poate păși scaunul său, căci are greutate în respirație, junghieri de inimă și artero scleroză”.

Intrădever să ne uităm puțin în jur cu puțin spirit de observație și nu vom vedea nici un singur om care, fără sport și mișcare în aer liber, să se fi menținut tânăr și la bătrânețe, și viceversa nu vom găsi un om bătrân și bine care până la e-tatea lui înaintată, să nu fi jertfit o jumătate până la o oră pe zi sportului sau oricărei mișcări în aer liber.

Dar acest indiferentism de neînțeles se manifestă și în alte direcțiuni. Acum câteva luni dl dr. Tiberiu Brediceanu, unul din cei mai buni muzicieni ai noștri, fost șef de resort în Consiliul Dirigent, Directorul Bancii Albina din Braşov, de al cărui nume se leagă și măreața înfăptuire a Operei Române din Cluj, a relinținat cu entuziasm

vechea Reuniune de Cântări a Braşovului, care ne-a făcut pe vremuri atâtă fală și ne-a adus și din punct de vedere național atâtă neprețuite servicii, sub conducerea maestrului Gheorghe Dima. Deja la câteva luni după relinținare, probele de cântări au trebuit să se amâne pe timp nedeterminat fiindcă în loc de 120 de înscriși nu se prezentau regulat — nici zece.

Și mai departe: ziarele noastre ardelenice apar toate modeste și chiar și cele din vechiul Regat au un număr destul de restrâns de cititori, mai cu seamă în Ardeal, iar aici în Braşovul lui Andrei și Aurel Mureșianu „Gazeta Transilvaniei” și alte ziare românești, abia își pot duce o existență necerșită. Să nu se zică că e de vină „credința politică” căci deasupra credinței politice trebuie să ironizeze și un mic patriotism local și trebuie să te bucuri, indiferent de această credință de un ziar local bine informat. Care liberal s'au avertăsc brașovean nu s'ar bucura să fie chiar cel mai mare șovinist al partidului său, de a vedea o Gazetă a Transilvaniei apărând zilnic cu un material tot așa de bogat și într'un tiraj tot așa de mare ca și ziarul minoritar „Brasóí Lapok” și „Kronstädter Zeitung”, dar și aici cauza o găsim într-o lenă a sufletului care merge mână în mână cu lena corporală.

Societățile noastre românești, stagnează. Se țin ședințe, se aduc hotărâri, cu doi trei membri, la coliziuni regulate nu se gândește nimeni. La societatea noastră brașoveană, D. A. N. cu atâtă idealuri sănătoase de sub conducerea mea, deși am peste 200 membri din toate colțurile țării, nu avem nici un membru brașovean.

Poate tocmai acest lucru desleagă într'un mod dureros misterul întrebării din titlu: „Unde's ai noștri? Unde i publicul român brașovean? Nu i întâlnești nici la cele mai frumoase reprezentațiuni sportive, nu i găsești la întrunirile muzicale, nu citește ziarele locale românești, nu i întâlnești nici la atrăgătoare locuri de excursiuni ale Braşovului, dar nu vrea să manifeste același indiferentism și față de cârciumi, restaurante, teatrasuri și intrigi nefolositoare.

Să nu uităm că distracțiile sănătoase sportive, muzicale, etc. sunt cele mai eficiente chiar dacă în aparență par costisitoare. Școlii (și avem atâtă școlii bune la Braşov), profesori, medici și intelectuali trebuie să ne opunem contra acestui indiferentism lenes al publicului român Braşovean și să-i strigăm puternic: „Numai ferul plugului ce lucră rămâne strălucitor”.

Jos cu alcoolul și cu lena intelectuală și corporală!
Braşov, în 26/IX 924.

GUVERNUL DE MAINE

Creditul larg și necondiționat acordat de M. S. Regele, competențelor partidului liberal, nu a fost de nici un folos pentru țară. Din contră liberalii simțindu-se stăpâni pe situație prin politica lor de provocare, au făcut să dispară raporturile normale, care trebuie să existe întotdeauna, între partidele de opoziție și guvern. Din această cauză s'a ivit o serie întreagă de incidente politice, îndeajuns de bine cunoscute, spre a mai reveni asupra lor, de pe urma cărora țara a avut mult să sufere, căci ele au fost interpretate mai ales de presa din străinătate într'un alt sens de cât cel real.

O atmosferă de suspiciune s'a creat, poate pe nedrept, în jurul situației noastre politice interne, care din nenorocire pentru țară a avut o influență hotărâtoare asupra relațiilor noastre politice cu străinătatea.

După aproape trei ani de guvernare liberală, țara culege astăzi roadele nefaste: în străinătate creditul nostru complet sdruncinat, și din această cauză, ministrul nostru de finanțe, se găsește în imposibilitate de a contracta un împrumut, afară doară de împrumuturile contractate în scopul de a asigura plata comisionanelor lui Sir Basil Zehoroff; în țară o completă lipsă de ordine și cinste în administrație însoțite de cea mai formidabilă criză de credit intern, care a adus cu sine dezastrul nostru economic.

În asemenea situație menținerea mai departe la guvern a partidului liberal, ar însemna, nu numai o negațiune a regimului constituțional, căci în acest caz, factorul responsabil, ar acoperi cu persoana sa incapacitatea guvernanților, dar ar face, să se acrediteze și mai puternic, versiunea, că guvernul dela cârma țării, este un

guvern personal, menit să servească alte interese decât acele ale neamului.

Privită din acest punct de vedere situația țării, ea se arată într'o lumină și mai îngrijitoare, fiindcă soarta guvernelor personale este cunoscută de mai înainte cu tot cortegiul de sdruncine sociale și turburări, care au procedat întotdeauna căderea unor asemenea regimuri.

Pe această ultimă considerație ne bizuim a crede că zilele guvernului liberal, considerat de opinia publică ca un guvern personal, sunt numărate.

Succesiunea guvernului liberal, deși este virtual deschisă de foarte îndelungată vreme, a intrat astăzi în fața soluționării și succesorii guvernului liberal, sunt lesne de ghicit.

La cârma țării nu poate veni, de cât Partidul național român, nu numai fiindcă el este indicat de întreaga suflare românească ci și pentru faptul că în afară de partidul liberal, singurul factor determinant în istoria politică și a neamului românesc a fost și este Partidul național român.

Toate celelalte partide de opoziție sunt simple incidente în viața politică a Țării Românești, produse a vremurilor turburi de după războiu, a căror existență nu poate dăinui, ele neavând nici trecut politic și nici nu se sprijină de cât pe felicitismul unui om, în jurul căruia s'au grupat elemente disperate, dornice numai de a parveni la putere, dar în imposibilitate de a conduce și guvernarea această țară.

Așa se explică de ce ținta tuturor atacurilor este Partidul național-român, fiindcă toți conducătorii celorlalte partide și-au dat seama că guvernul de mâine nu poate fi decât un guvern Maniu.

„Vreme”.

Intrunirile Partidului Național Român în Județul Caliacra.

Ni se scrie:
Venind în localitate dl C. Angelescu președintele organizațiunii din Caliacra, s'au început cu activitate organizarea și mișcarea partidului în această parte.

Timp de trei zile s'a făcut vizitele prietenilor în toate comunele județului și s'au făcut întruniri în orașele Bazargic, Caverna și Balciu. La Bazargic au vorbit d. C. Angelescu, C. Dumitrescu, Tipăreanu, Hr. Toncoff, Petre Ivanov și Dobrescu. La Balciu au vorbit d. C. Angelescu, Băiea, Dumitrescu și Tipăreanu iar la Caverna d. Angelescu și Dumitrescu.

În toate părțile populațiunea a primit cu entuziasm pe reprezentanții Partidului național român și a manifestat speranță ca cel puțin acest partid să le ușureze viața și să găsească soluțiuni la importante probleme locale: Problema proprietății și a rechițiilor.

Serbătorindu-se succesul partidului în Bazargic în ziua de 25 Sept. s'a dat următoarea telegramă președintelui, dlui Iuliu Maniu:

„Partidul național român din Jud. Caliacra în adunările ținute în Bazargic, Balciu, Caverna și diversele comune, a fost înconjurat de toată dragostea cetățenilor și am fost îndreptății să sărbătorim acest succes.

Primul gând și în aclamațiunile celor prezenți a fost însă pentru serbătorirea iubitelui nostru președinte, dr. Iuliu Maniu, către care se îndreaptă azi speranța Țării.

Trăiască șeful nostru!
În numele organizațiunii din Bazargic

C. Angelescu.

FOILETON.

Povești coreane

de Garin Michailovskij.

Încă ceva despre femeia virtuoaasă.

În castelul împăratului se află încă din timpuri vechi o masă de platură. Odată căzu din cer pe această masă un pahar pentru vin. Împăratul încercă să l ridice, dar nu putu. Își chemă ministrii, dar nici aceștia nu fură în stare să l ridice. Atunci împăratul le dădu un termen de trei zile, amenințându-i că dacă nu vor deslega în acest timp lucrul le va tăia capetele.

Din întâmplare trăia pe acel timp în Seul un ghicitor vestit, care știu să l sfătuiască:
— Paharul nu poate fi ridicat decât de o femeie, care nu a fost niciodată necredincioasă bărbatului ei.

Auzind împăratul acest lucru, a dat ordin ca toate femeile caste să fie chemate la castel.

Jun-Dzanau s'a bucurat foarte când a auzit de ordiul împăratului.

— Vor vedea cu toții — se lăuda el pe stradă — că singura soție credincioasă din toată țara, este a mea.

Sora dănzului însă îi spuse:
— Eu încă mă pricep puțin și știu să ghicesc. Te fac atenț că totul este numai o cursă. Intrădever se caută o femeie, al cărei soț să i fie al nouălea amant al ei.

— Așa stă lucrul?... — se gândi Jun s'aparat.

Plecă apoi la nevastă-sa aducându l la cunoștință tristă veste:

— Se spune că împăratul v'ar să facă un cadou scump. Dacă'm avea noi norocul să l primim, am ajunge dintr'odată bogăți. Totul mergea foarte bine; acum însă lese la iveală că se

caută o femeie, care lubește deodată nouă bărbați.

— Sunt și bons-ii(*) oameni? — i. trebă femeea ez tând.

— Da sunt oameni și ei... — dar pentru ce întrebi acest lucru?

— Fi liniștit. Cadoul împăratesc va fi al nostru.

— Cum? se resti bărbatu!
În acest moment intră însă în odale sora sa și ei tăcu ca să nu fie și ea martora scandalului. Ea îl chemă la o parte și i comunică că, după ce s'a interesat mai de aproape, a aflat că tot o asifel de femeie se caută care nu și-a îngelat niciodată bărbatul.

Povestea nu mai spune ce a făcut mai târziu Jun-Dzanau cu soția sa. Fapt este însă că el, ca toți bărbații cum-șii, nu s'a mai lădat cu virtuțile nevastei sale.

Înt'aceea a sosit și ziua anunțată, în care toate străzile și piețele orașului Seul erau pline

*) Preoți budhiști în Japonia și China.

Vizita ziaristilor cehoslovaci

Lată programul primirei celor 16 ziaristi cehoslovaci cari, v n să ne viziteze jara:

7 Oct.: sosirea Halmi acc. 403/402 la 19.40; 8 Octomvrie: sosirea Oradea-Mare la 301; o prire Oradea-Mare; 9 Octomvrie: plecarea Oradea-Mare personal 356 la 4.24; sosirea Arad la 9 (gustare); plecarea Arad la 9.41; o prire Timișoara; 10 Oct.: plecarea Timișoara pers. 179 la 6.20; sosire Reșița la 10.51; o prire Reșița; 11 Oct.: (automobile) Reșița—Avinia; plecarea Avinia m'xt 1068 la 12.20; sosirea Oravița la 15.17; o prire Oravița (Vidu); 12 Oct.: plecarea Oravița-Moldova (automobile); plecarea Moldova T. Severin (vaporag Avram Iancu); plecarea T. Severin acc. 102; 18 Oct.: sosire la P. Olt 102 acc. 217; plecarea P. Olt acc. 205 la 3.45; sosire R. Vâlcea la 7.22 (autom); R. Vâlcea. Călmănești-Horez. M. Turcului-Malala-Siliștea (noaptea); o prire Săliște; 14 Oct.: Sibiu plecare pers. 280 la 5.50; Făgăraș id. numele la 8.40 (sosire) Făgăraș id. numele la 8.52, 15 Oct.: Brașov sosire la 12.20 pers. 433-428; Brașov plecarea la 14.56; Predeal sosire la 15.39; o prire Predeal; 16 Oct.: Predeal plecare la 5.01 expr. 32; București sosire la 8.45; 16/17 Oct. o prire București; 17 Oct.: București plecare la 20.20 acc. 701-704-70; 18 Oct.: Iași sosire la 6.50; o prire Iași; 19 Oct.: Iași plecare la 2.34 pers. 7.49; Chișinău sosire la 7.57; o prire Chișinău; Chișinău plecare la 17.35 tren. 702-703-702; Iași sosire 21.21; 20 Oct.: Mărășești sosire 3.27; Mărășești plecare la 4. tr. 446-447; Galați sosire la 8.12; o prire Galați—Brăila; Brăila la 23.31 pers. 728; 21 Oct.: Ploești sosire la 4.58; o prire Valea-Prahovei (automobile); Busteni plecare la 20.11 pers. 325; 22 Oct.: Cluj sosire la 10.32 pers. 325; o prire Cluj; 23 Oct.: Oradea-Mare sosire la 5; Halmi sosire la 11.15.

cu femei măritate, cari veniau să dea, în fața cerului și a oamenilor, dovada castității lor.

Printre ele era și soția lui Jun. Din cauza mulțimei însă și a îmbulzeli ea nu a putut pătrunde înainte ci a rămas într-o stradă laterală întunecoasă.

Împăratul, când s'a deșteptat și-a aflat că toate femeile măritate au venit, s'au bucurat foarte mult de atâtă virtute ce se afla în țara lui.

Când a ajuns însă la adevă, nici una din femei nu înfrâna să se apropie de masă. Se imbiu una pe alta să piece înainte, dar toate se dedeau înapoi. În felul acesta a putut ajunge la rând și soția împăratului... ar fi fost o surprinzătoare scenă. A sosit însă în acel moment o femeie bătrână, îmbrăcată în haine albe, de doliu.

Ea trecu nepăsătoare prin mulțime, ridică mâinile nepăsătoare către cer și zise:

— Cerul îmi este martor. La nouăsprezece ani am rămas văduvă. Nu mi-am înșelat bărbatul nici în viață nici după moarte.

Se apropie apoi de masă și spucă paharul.

Se plecă într-o parte, dar rămase lipită de masă.

Începu să se gândească.

— Da, adevărat — zise ea. — Odată am întâlnit un bărbat frumos și pe acesta îl doream.

Intinse apoi mâinile pe masă și îi reuși să ridice paharul. Văduva primi un cadou foarte prețios; celelalte femei însă începură să protesteze, spunând:

— Noi n'am știut că doriața nu se ia în considerare.

Liberalii și goana după partizani

Cetim în ziarul „Dreptatea” din Cernăuți:

Primarul Cojocaria din St. Ilie, fratele faimosului Mitruț Cojocariu, prefect de Suceava, caută, cu orice chip, să câștige membrii în partid. De aceea, când vin oamenii la el ca să le elibereze bilete pentru vânzarea vitelor, spune următoarele: „Amu nu mai merge ca înainte. Amu a venit ordina dela București, că trebuie să vă scrieți în partidul liberal dacă vreți să vi se facă dreptate și să vi se dea ce vă trebuie. De aceea care se înscrie în partid capătă șidulă pentru vite, care nu, nu”.

Sapienți sat! Acelaș lucru l-a făcut d. Dobos Filaret cu primarii din județ pe cari i-a silit să se înscrie în partid. Și să mai zică cineva că partidul liberal n'are popularitate!

Dela Direcțiunea regională a Asigurărilor sociale.

Comunicat.

Direcțiunea Regională a Asigurărilor Sociale din Sibiu, face cunoscut pe această cale tuturor patronilor mari și mici, cari domiciliază în cuprinsul județelor Alba de Jos, Făgăraș, Sibiu, Târnava-Mică, Târnava-Mare, Odorheiu, Brașov, Trei-Scaune, Ciuc și Mureș și cari în conformitate cu legea XIX din 1907 intră în mod obligator sub prevederile legii Asigurărilor Sociale că în urma organizării serviciului de control și urmărit la toate Casele Cercuale din această Regiune și conform legii amintite mai sus Domnii patroni sunt obligați a pune la dispoziția organelor noastre de control, toate scriptele în legătură cu reținerile și vârsămintele cotizațiilor, pe trei ani din urmă.

Domnii patroni să își contravenienți la legea Asigurărilor, pentru a fi scutiți de neplăcerile execuției, vor putea achita sumele provenite din Cotizațiile restante și din cotizațiile asigurărilor neanunțate la timp, chiar organelor noastre de control, contra borderourilor de impuneri calculate la fața locului și chitanțelor de primirea banilor eliberate oficial și obligatoriu de controlorii noștri. Borderourile și chitanțele ce se vor elibera vor fi prevăzute cu semnătura incasatorului și cu sigiliul Casei Cercuale respective cunoscându-se că pentru această însărcinare, controlorii și executorii vor avea asupra lor delegație în regulă eliberată de Casa Cercuală, delegație ce o vor prezenta obligatoriu la cererea patronilor.

Domnii patroni sunt obligați a păstra în perfectă stare procesele verbale de contravenție și dovezile de control ce li se vor elibera, pentru a fi prezentate organelor de inspecție și supra control, ale Direcțiunii Regionale, fiind tot odată rugăți a comunica în scris cu dovezii Direcțiunii Regionale a Asigurărilor Sociale din Sibiu, orice plângere întemeiată ce eventual ar avea de făcut contra funcționarilor trimiși în control de Casele Cercuale, spre a se lua măsurile în consecință.

Convocare.

Membrii Soc. „Lumina” prin această sunt invitați a lua parte la Adunarea generală extraordinară care se va ținea Vineri în 3 Octomvrie ora 7 seara în localul societății.

ORDINEA DE ZI:

1. Chestia localului societății
2. Organizarea Corului.
3. Chestia fotografatului.

Gomitelul.

Stințire de biserică în Alud.

Ni se scrie:

În localul bisericii de lemn dela marginea orașului le-a succes Românilor din Alud, după mari lupte și străduințe ale conducătorilor să și ridice încă în anul 1911 o altă biserică frumoasă de zid mai înspre centrul orașului.

Bucurându-se de atunci, n-a ajuns însă să poată fi sfințită de episcopul chemat, până acum. În zilele de 20 și 21 Sept. 1924 a săvârșit consacrarea Mitropolitul Blajului dr. Vasile Suci, asistat de cazonicii dr. Bălan, dr. Macavel și dr. Florian.

Intellectualii români din localitate au ținut să dea serbărilor împreunate cu stințirea un cât mai mare fast. De aceea au făcut totul ca succesul serbărilor să fie cât mai văzut și să m-pună chiar orașului și majorității locuitorilor cari sunt streini delimba și legea românească.

Străduința și munca intelectualilor români a și fost încoronată de un succes desăvârșit, deși le-a lipsit cu totul concursul țărănimii. Pentru ce?... S'a văzut cu o regretabilă durere lipsa de însoțire, ba chiar absența dela serbări a pătreii țărănești din oraș, care a demonstrat lipsind și dela primirea Arhierelui și chiar dela actual stățirei.

Ja'nicii: Elena Enache ca soție, Nicolae Puiu ca tată, Gheorghe și Maria Paraschiva ca socrii, Gheorghe și Maria Uzoni, Gheorghe și Otilia Puiu ca cumnați, Otilia Țitelu, Marloara și Gheorghe Uzoni ca nepoți, precum și familiile înrudite au nemângălată durere a anunțată din viață a mult iubitelor.

Dumitru Enache

maestru constructor

reposit în Sanatorul Depner, Dumneacă în 28 Sept. a. c. dim. la ora 6, împărțit fiind cu Sf. Tatna, în etate de 47 ani.

Inmormântarea se va face de la casa proprie Str. Furcilor Nr. 23 Marți 30 Sept. a. c. la orele 3 în cimitierul Bisericii Sf. Adormiri din Brașov-vechlu.

984 1-1 Jalnica familie.

Publicație.

Subsemnatul aduc la cunoștință că pe baza hotărârii No. 167-1924 a sedicii orfanale orașului Sft. Gheorghe se vor vinde pe calea licitației publice obiectele următoare aparținând minorenilor Caterina Elera și Zoltan Salati și anume: albituri de pat, albituri de masă, mobile de odaie de dormit, de prânz, de bucătărie și o mașină de cusut pentru cine depune bani imediat la Brașov Strada Morilor No. 22 în curtea casei d lui Arpad Bors, după masă la orele 14 în Octomvrie în ziua de 6.

Salati Jozsef
tutor.

888 2-2

De arendat sau de vânzare

Locul de lângă gara Bartolomeiu fost proprietatea Alberti, 4¹/₂ jugăre întindere cu casă de locuit, șură, grăjduri și alte dependențe.

Informațiuni la Banca „Cetatea”, loco. 921 2-2

CINEMA—MODERN

Marți, Miercuri și Joi, 30 Sept. 1 Oct și 2 Oct. rulează celebra comedie

Patt și Patachon
ca fotografi

941 1-1

Inceputul de somaj din Țara Bârsel

Inspectoratul Muncii din Brașov a întocmit și-a înaintat Ministerului Muncii o statistică cu privire la somajul lucrătorilor din industria mare pe intervalul de timp 1922 până astăzi. Din această statistică reținem următoarele:

I. În regiunea Inspectoratului Muncii Brașov (jud. Brașov, Făgăraș, Treiscaune și Olorhei funcționează în prezent 40 de întreprinderi cu mai mult de 50 de lucrători, dintre cari: 35 au funcționat și în anul 1922; iar restul de 4 s-au înființat după 1922.

II. În anul 1922 numărul total al lucrătorilor din cele 36 întreprinderi cari funcționau atunci era de 8149 dintre cari, 7394 cetățeni români și restul de 255 (3,2%) supuși streini.

III. Astăzi (anul 1924) numărul total al lucrătorilor din cele 40 de întreprinderi cari funcționează, este de 10.720, din cari: 10.257 cetățeni români, iar restul de 463 (4,5%) supuși streini.

Comparând cifrele din anul 1922 față de cele de astăzi, găsim că:

1. Numărul total al lucrătorilor — fără deosebire că sunt sau nu cetățeni români — a sporit în 28 de întreprinderi cu 2872, a scăzut în 11 întreprinderi cu 301 și a rămas neschimbat într-o singură întreprindere. Deci în total numărul lucrătorilor a crescut în acest interval de timp cu 2571 (2872-301-2571) și anume:

2. Numărul lucrătorilor cetățeni români a crescut în 29 întreprinderi cu 2651, a scăzut în 10 întreprinderi cu 268 și a rămas neschimbat într-o singură întreprindere. Deci în total numărul lucrătorilor cetățeni români în toate cele 40 de întreprinderi a crescut cu 2363

3. Numărul lucrătorilor supuși streini a crescut în 23 întreprinderi cu 254, a scăzut în 12 întreprinderi cu 46 și a rămas neschimbat în 5 întreprinderi. Deci în total, numărul lucrătorilor su-

puși streini în cele 40 de întreprinderi a crescut cu 208.

Creșterea numărului lucrătorilor în acest interval de timp se datorește:

a) Înființării a 4 întreprinderi, cari au astăzi în total 847 lucrători din cari: 720 cetățeni români și 63 supuși streini.

b) Măririi activității la 21 de întreprinderi.

c) Fluctuațiilor obișnuite la trei întreprinderi.

Scăderea lucrătorilor în acest interval, se datorește:

a) Micșorării activității a 6 întreprinderi, cari explică scăderea numărului lucrătorilor cu 276.

b) Fluctuațiilor la 5 întreprinderi, cari explică scăderea numărului lucrătorilor cu 26.

Privind aceste rezultate, constatăm că, micșorarea activității s'a produs numai în industriile metalurgice. Deci, până în prezent numai în aceste întreprinderi se poate vedea un început de somaj.

Lucrătorii în aceste întreprinderi — dat fiind stăruințele puse de noi și prudența patronilor — nu au fost concedați de cât în număr foarte restrâns.

Diferința dintre numărul lucrătorilor cari marchează somajul și numărul lucrătorilor concedați propriu zis pentru micșorarea activității întreprinderilor s-a produs treptat prin plecarea lucrătorilor de bună voie și neangajarea altora în loc.

După cum mai reese din cifrele tabloului, lucrătorii eșiți din întreprinderi — fie că au fost concediați fie că au plecat de bună voie, și-au găsit de lucru în alte părți din și afară de regiunea Inspectoratului astfel că lucrătorii eșiți din cele 40 de întreprinderi, nu sunt astăzi fără de lucru de cât puțin și anume în industria metalurgică.

Procentul lucrătorilor streini față de cetățenii români era în anul 1922 de 3,2%, iar în prezent este de 4,5%, deci o creștere de 1,3%.

Asupra creșterii acestui procent vom reveni.

Purtați numai renumitele Berson

tocuri și tălpi

fiind eftine, durabile și plăcute la mers.

E UN FAPT CUNOSCUT

Că cele mai solide pânzării precum și produse de țesătorie și împletit, ca ciorapi etc. se găsesc la

H. APFELBACH

Cauza?! Având casă proprie și regie redusă — concurența este esclusă

BRAȘOV, STRADA NOUA No. 25

În stânga Străzii Faurarilor, a treia casă.
Saxonia No. 3203 938 1-5

OCAZIE! OCAZIE!

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public că sosindu-mi un mare transport de stofe militare și civile, pot efectua haine pe prețuri moderate.

Aduc la cunoștința d-lor Directori ai liceelor că pot efectua uniforme elevilor :: plătindu-le în trei rate — bine-înțeles având garanția d-lor Directori. ::

UNIFORME MILITARE

Costum I. 3500.-
" II. 4400.-
" III. 5000.-7000

UNIFORME DE LICEU

Costum I. 2300 Lei
" II. 2600

PALTOANE

4000 8000

CHIEPIE DE: ofiteri, liceu, gară, pompleri etc. Capele și șepe!

PETRU PAVEL Strada Mihail Weiss 26 Brașov

899 5-6

VIZITAȚI

Depozitele de mărfuri, de manufactură, bogat asortate cu articole pentru sezonul de Toamnă

LA MARILE MAGAZINE

LUCA P. NICULESCU BRAȘOV

S-sor IOAN MUNTEANU

STR. NEAGRA No. 2. și STR. PORTII No. 15.

VINDEM IN DETAIL CU PREȚURI DE ENGROS

894 5-6

VIZITAȚI

Eva May + s'a sinucis

Se pare că a presimțit că va fi ultimul film în care va mai juca. Întru acest scop a invitat pe toți artiștii colaboratori ai ei de până acum ca: *Petrovich Svetitslaw, Alfons Eryland, Albert Steinrück, Alfred Abel și Bruno Decarli* pentru a colabora cu ea la filmul

„Spectrul Mortii“

Cinematograful „APOLLO“ cu mari jertfe a obținut această formidabilă creațiune a celor mai mari artiști germani.

Filmul va rula numai azi la 30 Septembrie.

Prețurile proporțional ridicate. 936 1-1

Publicație

Se aduce la cunoștința Generală, că în ziua de Marți 14 Octombrie st. n. ora 11 30 a. m. se va ține licitație la direcțiunea manufacturii de tutun din Sft. Gh.orgh, pentru aprovizionarea cu 12.000 kgr. fân, 8000 kgr. ovăș și 5000 kgr. pae predate în curtea manufacturii.

Licitația se va ține în conformitate cu legea contabilității publice.

Oierțele vor fi valabile cel puțin 2 luni dela data licitației.

Garanție provizorie se va depune 3% din valoarea ofertei.

AVIZ.

Administratorul Soc. Economice de vite din Scheul Brașovului anunță pe toți proprietarii de oi din Brașov și jur a se prezenta la desfacerea oilor la Râșnov pe ziua de 3 Oct. 1924. 931 1-1

No. 15745-1924.

Cons. oraș.

Publicațiune.

În urma hotărârii consiliului orașenesc, localul de magazine din casa orașenească Str. Hirschler No. 1 se va închiria pentru timpul de un an prin licitație publică cu oferte scrise conform Art. 72-83 din legea asupra contabilității publice.

Ofertanții vor depune odată cu oferta și o garanție de 10% din chiria oferită.

Licitația aceasta se va ține în ziua de 6 Octombrie 1924 la ora 10 a. m. secția economică a consiliului orașenesc Str. Argintarilor 5, etajul II. ușa No. 3.

Chiria se va plăti pe tot anul imediat după deschiderea ofertelor scrise prin ofertantul cel mai suprem la casieria orașului.

Condițiunile de licitație și cele ale închirierii se pot vedea în fiecare zi până la ziua licitației în secția economică a consiliului orașenesc.

Brașov, la 5 Sept. 1924. 917 2-3 Consiliul orașenesc.

AVIS Parohia română unită din Tohanul vechiu publică licitație cu termenul de 5 Octombrie ora 11 a. m. pentru adaptarea radicală a locuințelor parohiale.

Doritorii de a lua în întreprindere aceasta lucrare pot să vadă planul de adaptare și lua amănunte zilnic în biroul oficiului parohial.

Tohanul vechiu 20 Sept. 1924. 915 3-3 Oficiul parohial

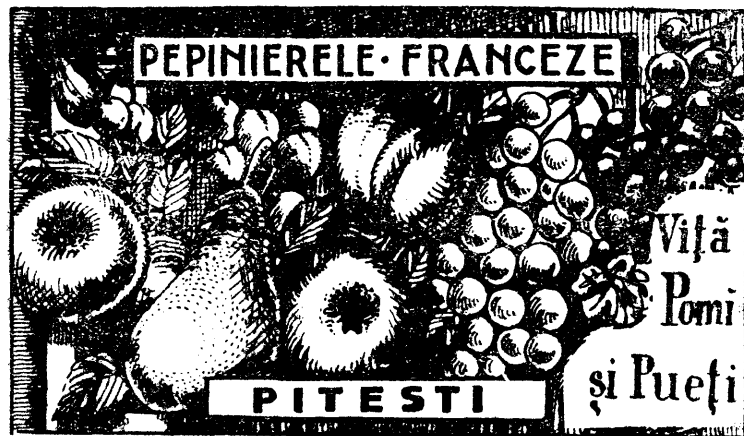
Cețiți și răspândiți: „Gazeta Transilvaniei“

Văd. Marie Friedmann

Biron de mijlocie

pentru vânzări și cumpărări de case, locuințe, localuri de prăvălie, locuri virane, terene cultivabile și întreprinderi de fabrici ca și închirieri locuințe și ville pe timpul de vară.

Brașov, Str. Castelului 47. 600 29-0

Reprezentanți serioși se caută în fiecare județ. Prețuri speciale revanzătorilor și la cantități mari 16.

935 1-1

Au sosit:

noutăți

engleze

franceze

elvețiene

Se pot vedea fără obligament de cumpărare

FRAȚII ASCHER Brașov, Str. Porții No. 5

Cumpărând în persoană din cele mai mari fabrici de mătase, de stofe și pânze din streinătate putem oferi cele mai bune calități cu prețuri ieftine

Mare asortiment poplin de mătase pentru cârpe de cap 110 lat.

2-25 925

TOT FELUL DE HAINE

Lucrate elegant, bine și ieftin se pot cumpăra în

HALA DE VANZARE A CROITORILOR

Tot acolo se pot cumpăra

FURNITURI PENTRU CROITORIE

en gros și en detail.

Brașov, Str. Mihail Weiss No. 2

900 3-3

INFORMAȚIUNI

O faptă nobilă
din America

Ora 3 d. a.

ULTIME ȘTIRI TELEFONICE

Un guvern Oromolu-Titulescu

București, 1 Oct. — Ziarele „Dimineața” și „Adevărul” înregistrează următoarea știre:

„În cercurile politice, cu legături cu palatul, se afirmă că în mintea factorului suprem constituțional a început să se cristalizeze o soluție a crizei politice, prin care trece țara acum.

Se asigură că imediat după votarea bugetului și a reformei electorale, regimul Brătianu se va retrage și se va constitui un minister de personalități de seamă, cu dnii N. Titulescu la externe și Oromolu la finanțe.

Misiunea acestui minister va fi întreită:

1. Continuitatea în politica externă, în epoca de acum, când se pun problemele dezarmării și reparațiunii. Aceasta va fi asigurată prin d. N. Titulescu.

2. Soluția crizei financiare, prin realizarea unui împrumut. Aceasta se va obține prin d. Oromolu și astfel s'ar și explica declarațiile făcute de d-sa acum în urmă în materie de împrumut extern.

3. Alegeri libere, cari să dea puțința formării unui guvern parlamentar. Soluția va fi mult ușurată, prin dispozițiile noii legi electorale, care înlătură posibilitatea prea marii împetritării a viitoarei Camere și dă puțință de afirmare a unor grupări compacte.

Cercurile politice, care vorbesc despre această soluție a crizei politice, ca de un lucru hotărât, citează nume diferite, ceea ce ar arăta o tendință ca în viitorul guvern să intre multe personalități fără caracter prea accentuat politic.

Știrea de mai sus n-a fost până acum desmintită.

Ministerul comunicațiilor înțelegându-se direcțiunea generală c. f. r. că pe ziua de 1 Octombrie urmău să treacă din oficiu la pensie toți funcționarii c. f. r. având 60 ani împliniți. În urma acestui ordin ar fi trecut la pensie peste 2000 de funcționari de carieră. Direcțiunea generală a comunicat ministerului comunicațiilor că are absolută nevoie de întregul personal. Ministerul a revenit asupra acestei măsuri, urmând ca ea să fie aplicată anul viitor.

Cartea cu jurași din Ilfov a achitat pe studenții Moja și Vlad.

Intruirea preoților văduvi în Cluj. Preoții văduvi din toată țara sunt convocați la consfătuirea, ce se va ține la 1 Octombrie la Cluj, sub președinția dr. Iuliu Stancu, protopop și asesor consistorial, în localul școlii normale de băieți, sala festivă, str. Romei nr. 28, pentru luarea măsurilor necesare cu privire la rezolvarea grabnică și favorabilă a recăsătoriei preoților văduvi.

Exportul lemnului de stejar. Eri s'a intrunit la ministerul de finanțe comisiunea superioară vamală. S'a hotărât lăsarea liberă la export a lemnului de stejar cu o taxă vamală de 1000 lei la vagon, precum și a conservelor.

La Administrația financiară a județului Brașov sunt vacante mai multe locuri de funcționari cum și unul pentru om de serviciu. Potenții își vor înainta petițiile prevăzute cu actele preținse de statutul funcționarilor publici la Administrația financiară.

Un Președinte al se acle: Marți la 23 Sept. fructașă comună Președinte a sărbătorii introdușerea în serviciu a nou numiților notari comunei Tralan Ludu fu al acestei comune, și Carol Schneider. Intr-gul popor al comunei, prin reprezentanții lor, au ținut să ia parte la această festivitate.

Au fost prezenți prefectul județului dr. Ioan Ciurea, subprefectul Servatius, primpretorul Petru Bărbat, toți notarii pișii Bărbat de jos și numeroși reprezentanți ai autorităților și inteligenței din comună și jor.

Dorim nouilor notari, conlucrare sporadică pentru binele comunei și al statului român.

In atențiunea mezeștilor. Antistia corporației face atent pe meseriași, ca să-și înscrie ucenicii cât de curând și neapărat, căci cu cât ar întârziavor fi pedepsiți cu amendă. Iar ucenicii cari nu vor lua parte la lecții regulat, vor fi de asemeni pedepsiți.

Totdeauna maeșterii sunt rugați ca să-și anunțe lucrătorii și ucenicii regulat la corporație și la casa bolnavilor, în caz contrar vor fi pedepsiți.

In școala de dans Francisc Izák (Gewerbeverein) se va începe cursurile de Toamnă la 6 Oct. a. c.

Grupele separate pentru copii, adulți, începători și perfecționeri. Oarele peritulare din toate dansurile Mondaine și din educația corpului (Orchestra).

Inscriere se poate zilnic în Str. Castelului Nr. 110, și seara dela 7-10 ore la școala de dans. 941 1-3

Eu văduva Maria N. Clinciu din com. Zernești, jud. Făgăraș, rog prolele cerească să îi lungească D zeu viața și să trăiască în cele mai bune fericiri cerești împreună cu toată familia a domnului Donofrie din orașul Ellvod A'y P-a America care au depus o muncă destul de mulțumitoare pentru fiul meu N. Clinciu căci l-au înmormântat și restu din avutu lui ca om cinsit mi-l-au trimis acasă în sumă de 72400 Lei prin Banca Peoples Savings & Trust Co of N.w. Castie P-a de asemenea mulțumim frumos și d lui Ioan N. Serb funcționar la Banca Bancă pentru osteneala ce au depuso pentru mine și pentru fiul meu de asemenea le mulțumesc le toți care au condus la casa de veci pe fiul meu și D zeu să le răsplătească.

Văd. Maria N. Clinciu, mamă.

Concertul Egon Siegmund

Seria concertelor date în luna Septembrie a. c. de artiștii brașoveni (I. Sager, E. Kerchner și L. Gmelner) a avut o frumoasă încheiere prin prestațiunile tinărului pianist E. Siegmund.

Tehnica sa brillantă, dar mai ales individualitatea sa dovedită în interpretarea unui program compus din cele mai serioase opere pianistice, ne îndreptățește a crede, că drumul pe care a apucat d-l Siegmund, va duce curând spre mai înalte și mai desăvârșite afere ale artei. Această individualitate a sa s'a remarcat chiar dela început în piesa „Chaconne” de Bach-Busoni, — a eșt însă mai pregnant la iveală în bucățile la Reger și în „Sonata în si-minor” de Chopin. Cu „Legenda sfântului Francisc” de Liszt, cântată cu bravură și virtuozitate, s'a sfârșit programul concertului primit în întregime cu multă căldură de numerosul public de față, din care au lipsit însă, aproape complet, românii. Br.

Scrisori.

Impresii din Mizil

Nu departe de capitala Prahevi — în drum spre Moldova — la pozele dealurilor prevărate cu pometuri și vii se află orașelul de țară cu caracter pronunțat național „Mizil”!

Spiritual comercial este foarte pronunțat și se practică comerț cu diferite articole necesare gospodăriei și muncii agricole. Caracteristic spiritul de solidaritate în tagma negustorească, indiferent de vederile politice.

Percep rea impozitelor exagerate asupra articolelor de comerț, urcarea tarfelor pentru transportul pe c. f. r., lipsa de contact direct și permanent cu firme comerciale străine, sau reprezentative din cauza devalorării banului — grație politicii actuale strălucite — nesiguranța transportului — formalități multiple și jupuită grasă — sunt motive serioase cari au adus cu sine stagnarea comerțului.

Administrația locală este slabă, căci org. nle conducătoare n-au încrederea populației. Străzile nu sunt iluminate suficient, în permanență necurățite — noroiul zece în abundență, — iar podurile slabe și parte surpate.

D. I. Andreescu, singurul reprezentant al administrației locale de încredere și cinste exemplară, cu toată bunăvoința și cugetul curat ce are de a se dedica la slujba intereselor publice, este în imposibilitate să îndeplinească binele ptiu lipsa de concurs a celorlalți slujbași (edili).

Grație muncii desinteresate, d-l avocat Haritonovici, sufletul mișcărei de regenerare morală, de progres și cultură, șeful organizației locale a Partidului

Național Român, se bucură de încredere și stimă, grupându se zilnic elemente serioase și de valoare în jurul lui.

Spre cinstea harnicilor Mizileni, eșt P. N. R. își are Clubul său în inima orașului, care se va inaugura în curând și este dorința generală cu Ardealul încă să fie reprezentat la inaugurarea clubului.

Sâmbăta cilă este lâng mare, sătenii din jur desfac cereale engrosișilor pentru regiunile solicitatoare.

De remarcat momentul superb al eroilor morți pe câmpul de onoare originari din localitate, ridicat prin subscripție publică.

Negustorii de beuturi accelerează și desface în abundență și în mod constant. Vin, recoltă din jurul orașului, de calitate superioară, extrase aromatice, drojdie, conyac etc. De remarcat comerțul: D. I. Andreescu, I. Vișoescu, Tănase.

Orașelul promite a se ridica repede, iar dacă administrația ar ține cont de spiritul civilizatoric cari trebuie să ne călăuzească, orașelul ar putea lunge spre modernizare.

30/IX 1924.

Coresp.

Un ziar cinstit românesc este o comoară pentru casa fiecărui Român. Abonați dar „GAZETA TRANSILVANIEI”

Vrei Vrei
să te îmbraci
bine și ieftin?

Cumpără din

Hala de vânzare
a croitorilor

Brașov,

Str. Mihail Weiss No. 2.

(E. J. I)

901

B 3

Urcarea prețurilor articolelor de franzelărie

În urma ur.ării continue a prețului făinei și a celorlalte materiale precum și a urcării salariilor muncitorilor au fost stabilite următoarele prețuri pentru articolele de franzelărie:

1 corn	lei 1.50
1 franzeleșă	lei 1.50
1 franzeală	lei 4.—
1 franzeală cu lapte și unt	lei 8.—
1 colăcel	lei 4.—

983 1-1

LECȚIUNI:

româna și franceza și pregătirea elevilor din cursul inferior — lecțiile de pictură și broderie predă

D-poară instruită

A se adresa

Str. Prundului No. 9.

4-5

Abonamente la Gazeta Transilvaniei se pot face ori și când timp mai îndelungat sau onare

De vânzare

O grădină de cca 1132□ st. în Valea Putredă, cu o mare parte de pădure.

Informațiuni Paraschiva Gârnet, Podu Crețului No. 3.

Orice rupturi în haine, părți roase de molii în îmbrăcăminte și stoffe se refac fără să se observe.

A se adresa administrației ziarului.

Saxonia No. 9198

987 1-1

„CETATEA”

bancă Economică-Comercială S.A.

BRAȘOV.

Caută 4 funcționari capabili pentru a fi calificați drept funcționari superiori conform pragmaticei de serviciu, precum și funcționari pentru mai multe posturi de contabili și practicanți.

Cererile însoțite de documente a se adresa:
„Banca Cetatea”
Direcțiunea Generală
Brașov.

787 7-0